

Gefördert durch:

Bundesministerium
für Umwelt, Naturschutz,
Bau und Reaktorsicherheit

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

PRIROČNIK

ZA UPORABO SPLETNEGA ORODJA

SOCIAL PLANNING INSTRUMENT (SPI)

Organisation	AidA
Authors	Elke Klien, Gabriele Greussing
Delivery date	01 October 2019
Status	Final Draft
Distribution level	Public

Gefördert durch:

Bundesministerium
für Umwelt, Naturschutz,
Bau und Reaktorsicherheit

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Vsebinsko kazalo

1. Projekt PlurAlps	4
2. Social Planning Instrument (SPI)	4-5
3. Proces v občinah	
3.1. Koraki	5
3.2. Rezultati	5
3.3. Nadaljevanje	6
4. Online Tool (spletno orodje)	6
5. Kazalniki	
5.1. Statistični podatki	7-8
5.2. Področje delovanja 1: Uprava, informacije in odnosi z javnostmi	8-9
5.3. Področje delovanja 2: Vključevanje javnosti in aktivno državljanstvo	10-11
5.4. Področje delovanja 3: Bivanje in življenjski prostor	11-13
5.5. Področje delovanja 4: Izobraževanje	13-14
5.6. Področje delovanja 5: Delo	14-15
5.7. Področje delovanja 6: Zdravje, zdravstvena nega in oksrbe	16-17
5.8. Področje delovanja 7: Mobilnost in lokalna oskrba	17-19
5.9. Področje delovanja 8: Kultura in prosti čas	19-20
5.10. Področje delovanja 9: Priseljevanje in vključevanje	20-22
6. Kontakt in informacije	22

1. Projekt PlurAlps

Alpski prostor se bo v prihodnjih letih soočil z dvema izzivoma, in sicer s staranjem prebivalstva na eni in novimi migracijskimi modeli na drugi strani. Hkrati ta izziva prinašata možnosti za socialne inovacije na podlagi raznolikosti in zavestno izbranega pluralizma. Predvsem podeželske regije in gorska področja potrebujejo nove pristope, da bi lahko razvile in dodobra zasidrale novo kulturo dobrodošlice. Cilje projekta PlurAlps je, občinam, podjetjem in civilni družbi pomagati pri razvoju nove kulture dobrodošlice in tako okrepiti privlačnost in socialno kohezijo na podeželju.

Omrežje občin "Povezanost v Alpah" v okviru tega projekta vzpostavlja sodelovanje z 10 pilotskimi občinami v 7 alpskih državah in si na ta način prizadeva razviti orodje oz. instrument za srednje in dolgoročno socialno načrtovanje v občinah. Občine aktivno sodelujejo predvsem v časovnem obdobju 04/2018 do 09/2019, pri čemer jih spremljajo in jim podporo nudijo usposobljeni koordinatorji omrežja občin.

2. Social Planning Instrument (SPI)

Občine ponujajo veliko število različnih storitev. Pogosto pa žal ne obstaja niti skupen pregled nad celotno paleto storitev niti niso le-te transparentno predstavljene v odnosu do prebivalstva, npr. na domači spletni strani. Številne ustanove, društva in osebe ponujajo storitve, vendar pa med seboj niso povezane. Namesto usklajevanja ponudb in izkoriščanja pozitivnih sinergij velikokrat prihaja do podvajanja, kar v nekaterih primerih povzroča tudi dodatne stroške. Dolgoročno načrtovanje na tem področju je relativno redko.

Načrtovanje ukrepov na področju socialnih zadev zahteva povezanost in razvoj v občinah in regijah. Orodje SPI je pripomoček za srednje- in tudi dolgoročno načrtovanje na področju socialnih zadev, ki upošteva tako potrebe domačega prebivalstva na eni, kakor tudi priseljencev na drugi strani.

Orodje SPI sestoji iz naslednjih delov: procesa na ravni občine, kataloga vprašanj v obliki uporabniku prijaznega spletnega orodja in priročnika.

Poudarek je na osrednjem vprašanju:

- Kakšna kakovost bivanja je na voljo lokalnemu prebivalstvu na eni ter priseljenkam in priseljencem na drugi strani? Kako se de to kakovost še izboljšati?
- S katerimi ukrepi občina podpira hitro integracijo vseh oblik priseljevanja, od migracij v okviru skupnega notranjega trga, do begunskih migracij?

Kakovost bivanja je tema, ki sega v vsa področja obravnave. Zaradi tega je mogoče na ta vprašanja odgovoriti samo v obliki skupnostnega procesa. Priporočljivo je, da oceno in nadaljnji razvoj kakovosti bivanja v občini opravi čim širše zastopana delovna skupina.

3. Proces v občinah

3.1. Koraki:

- Sklep pristojnega občinskega organa o sodelovanju v projektu PlurAlps kot pilotna občina
- Sklenitev dogovora z omrežjem občin „Povezanost v Alpah“
- Vzpostavitev kontakta s spremljevalci oz. koordinatorji
- Oblikovanje usmerjevalne skupine
- Predstavitev spletnega orodja (Online Tool) projektni usmerjevalni skupini ter vsem, ki neposredno sodelujejo v projektu
- Usposabljanje občinskih uslužbencev
- Izpolnjevanje spletnega orodja s strani občinskih uslužbencev
- Oblikovanje delovne skupine z lokalnimi in regionalnimi deležniki
- Izvedba dveh delavnic:
 - Dopolnjevanje ponudb in storitev v spletnem orodju
 - Ovrednotenje posameznih kazalnikov (samoevalvacija)
 - Priprava akcijskega načrta z ukrepi
 - Razvrščanje ukrepov po prioriteti
 - Predlog za izvedbo najmanj enega ukrepa v okviru trajanja projekta
- Javna prireditev v okviru občine z namenom predstavitve rezultatov projekta
- Udeležba na mednarodni izmenjavi izkušenj pilotnih občin (najmanj enkrat letno v 2018 in 2019)
- Posredovanje povratnih informacij o procesu za potrebe nadaljnjega razvoja instrumenta (sproti, na podlagi povratnih informacij spremljevalcev/koordinatorjev)

3.2. Rezultati:

Ob zaključku procesa so na voljo naslednji rezultati:

- Ocena trenutnega stanja kakovosti bivanja v občini
- Grafični prikaz kot podlaga za objave
- Skupni prikaz obstoječe ponudbe in storitev, kot podlaga za nadaljnji razvoj
- Akcijski načrt z idejami za izboljšave in prilagoditve
- Predlogi za realizacijo prvih ukrepov

3.3. Nadaljevanje:

Za srednje in dolgoročno načrtovanje ukrepov na področju socialnih zadev v občini je bistvenega pomena, da proces redno ponavljamo v določenih časovnih intervalih (npr. vsaki dve ali tri leta). V spletnem orodju je predvidena možnost opazovanja preteklega razvoja. Po ponovnem vnosu podatkov v spletno orodje, po dveh ali treh letih, spletno orodje ponuja možnost prikaza trendov v razvoju. Na ta način tudi spremembe v občini postanejo vidne.

4. Online Tool (spletno orodje)

Katalog vprašanj v obliki spletnega orodja omogoča oceno trenutnega stanja kakovosti bivanja, kakršnega spoznajo novi priseljenci, ko pridejo v občino.

Spletno orodje je oblikovano uporabniku prijazno in pregledno. Na voljo je v pet jezikih (nemškem, angleškem, francoskem, italijanskem, slovenskem). Orodje vsebuje katalog vprašanj, ki se nanašajo statistične podatke (indikatorje), na organizacijo občine in na obstoječe storitve in ponudbo. Indikatorji so razdeljeni na naslednja področja delovanja:

0. Statistika
1. Uprava, informacije in odnosi z javnostmi
2. Vključevanje javnosti in aktivno državljanstvo
3. Bivanje in življenjski prostor
4. Izobraževanje
5. Delo
6. Zdravje, zdravstvena nega in oskrba
7. Mobilnost in lokalna oskrba
8. Kultura in prosti čas
9. Priseljevanje in integracija

Za posamezne indikatorje so na voljo opisi in navodila za ocenjevanje. Prav tako je za potrebe dokumentiranja in za utemeljitev ocenjevanja omogočeno nalaganje oz. prenos relevantnih dokumentov na spletno platformo.

Po zaključku procesa ocenjevanje/vrednotenja so rezultati prikazani v obliki diagramov.

5. Kazalniki

5.1. Statistični podatki:

- Prebivalstvo
 - Referenčni datum: časovno obdobje vnosa.
 - Dodatno: vnos piramide prebivalstva, razdeljene glede na spol in letnik rojstva.
- Površina (km²)
- Število naselij v občini
- Število rojstev
 - Referenčni datum: na dan 31.12. zadnjega koledarskega leta
- Število smrti
 - Referenčni datum: na dan 31.12. zadnjega koledarskega leta
- Število oseb s sekundarnim bivališčem
- Število gospodinjstev
- Število enočlanskih gospodinjstev
- Število prenočitvenih zmogljivosti
- Število nočitev
 - V zadnjem koledarskem letu
- Število zvez društev in klubov
- Število prosilcev za azil
- Število včlanjenih v zveze, društva in klube
 - Skupno število in razdeležno po starostnih skupinah 0 - 18, 19 - 60 in 60+
- Število neprofitnih stanovanj
 - Stanovanja, ki se ponujajo preko zadrug ali neprofitnih organizacij. Občina ima pravico soodločanja pri posredovanju oz. oddajanju stanovanj.
- Število iskalcev stanovanj
- Število javnih otroških igrišč
- Število mladinskih centrov in prostorov za srečevanje mladih
- Število športnih objektov (pokriti in nepokriti)
- Število javnih rekreativnih površin in prostorov
 - npr. parkov, tematskih poti, športnih poligonov (kolo, rolke, skiro, rolerji...)
- Število vrtcev
- Število šol
 - Obvezne šole, nadaljevalne šole, posebne šole
- Število otrok 0 - 3 let vključenih v ustanove za vzgojo predšolskih otrok
- Število otrok v vrtcih
- Število otrok v šolah
 - Obvezne šole, nadaljevalne šole, posebne šole
- Število oseb NEET brez šolske izobrazbe ali strokovne usposobljenosti
 - NEET = people not in employment, education or training = osebe brez zaposlitve, izobrazbe ali kvalifikacije
- Število podjetij

- Število vajeniških mest
 - Število vajeniških mest v podjetjih (dualno izobraževanje)
- Število delovnih mest
- Število brezposelnih
- Število gospodinjstev z enim ali več člani, starejšimi od 65 let
- Število oseb v domači oskrbi
- Število postelj in mest v oskrbovalnih ustanovah
 - Število postelj vključno s posteljami za začasno namestitev in mesti za dnevno varstvo
- Število prometnih linij javnega potniškega prometa
 - Avtobusne in železniške povezave iz okoliške regije v občino in znotraj samega območja občine (npr. krajevni avtobus)
- Število trgovin s prehrano
 - Trgovine s splošno ponudbo, brez diskontnih trgovin
- Število obratov za lokalno oskrbo (temeljna oskrba, brez prehrane)
 - Definicija lokalne oskrbe: ponuda blaga oz. izdelkov kratkoročnega do dolgoročnega popraševanja ter javne in zasebne storitve. npr.: banka pošta, gostinstvo, medicinska oskrba, kulturne ustanove itd.
- Število religioznih objektov
 - npr. cerkev, fara, mošeja, molilnica
- Delež gospodinjstev s širokopasovnim internetnim dostopom (%)
 - Vir podatkov: atlas širokopasovnega omrežja za posamezno državo
- Delež podjetij s širokopasovnim internetnim dostopom (%)
 - Vir podatkov: atlas širokopasovnega omrežja za posamezno državo
- Število novo priseljenih oseb
 - V zadnjem koledarskem letu
- Število odseljenih oseb
 - V zadnjem koledarskem letu

5.2. Področje delovanja 1: Uprava, informacije in odnosi z javnostmi

Dostopnost in neoviran kontakt sta pomembna podlaga za zadovoljstvo občanov, ko gre za njihov odnos do občinske uprave. Poleg informacij o aktivnostih občine, dogodkih, ponudbi, uradnih urah in administrativnih storitvah so pomembne tudi platforme, ki društvom ali organizatorjem omogočajo neovirano medsebojno komunikacijo. Dodatno obogatitev predstavlja tudi neoviran dostop do informacij (večjezičnost, tolmačenje po potrebi).

Sodobna služba za stike s prebivalstvom (kontaktna služba, informacije za prebivalstvo, uporabniku prijazna spletna stran) olajša komuniciranje in poslovanje z občinsko upravo in krepi poistovetenje z lastno občino. Tako službo zaznamujejo tudi jasne odgovornosti, na podlagi katerih prebivalci vedo, na koga se lahko obrnejo v določeni zadevi.

1.1. Strategije, upravljanje

1.1.1 Kateri pristopi, smernice, zasnove so na voljo za to področje delovanja?
npr. poslovnik, komunikacijski koncept, morebiti tudi del temeljnega usmerjevalnega dokumenta

1.1.2 Kako se preverja doseganje ciljev, opredeljenih v teh usmerjevalnih dokumentih?

1.2. Odgovornost, pristojnost

1.2.1. Ali je kdo v upravi odgovoren za odnose z javnostmi? Kdo?

1.3. Sodelovanje, mreženje

1.3.1. Katere oblike sodelovanja z drugimi občinami in ustanovami ter z regijami so na voljo?
npr. skupna uprava za gradbene zadeve, regijski časopis, regijska spletna stran, turistična zveza

1.4. Storitve za prebivalce

1.4.1. Kako je organizirana prva kontaktna točka za prebivalce občine?
npr. uradne ure, info točka, večjezična komunikacija na ravni uprave, po potrebi napotitev na druge službe/organe (znotraj občinske uprave in navzven)

1.4.2. Kakšne možnosti ima prebivalstvo, da občini posreduje predloge za izboljšave, pripombe glede pomanjkljivosti in podobna sporočila?

1.5. Odnosi z javnostmi

1.5.1 Ali in v kolikšni meri je spletna stran občine uporabniku prijazna?

1.5.2 Katere poti sporočanja so občini na voljo za obveščanje o storitvah, ponudbi, prireditvah?

npr. spletna stran, pisma župana, občinski vestnik, lokalni radio in televizija, socialna omrežja, informacije usmerjene na ciljne skupine/prejemnike

1.5.3. Kako v občini poteka upravljanje koledarja dogodkov/prireditev?

1.5.4 Na kakšen način so prebivalci vabljeni na dogodke/prireditve?

1.5.5 Kako poteka redno obveščanje o dogajanju na področju socialnih zadev?

5.3. Področje delovanja 2: Vključevanje javnosti in aktivno državljanstvo

Vključevanje javnosti in državljske iniciative predstavljajo socialno obogatitev občinskega življenja, ki hkrati kaže v kolikšni meri se prebivalci in prebivalke angažirajo za svoje lastne zadeve in za svojo občino.

Tako angažiranost je mogoče na strukturni ravni spodbujati z imenovanjem stalnih kontaktnih oseb na ravni uprave in politike. Participacija predstavlja podporni elementi v procesih odločanja. Prebivalstvo ima v tem procesu vlogo »partnerja«. Državljsko sodelovanje pa dodatno krepijo zahteve društev in pobud po transparentnosti predpisov in direktiv.

Za razvoj občine je priporočljivo razviti in ponuditi nezapletene procese participacije. Na ta način se lahko prebivalci in društva opogumijo in se odločijo za participacijo pri pomembnih temah občinskega življenja in vsakdana.

2.1. Strategije, upravljanje

2.1.1 Kateri pristopi, smernice, zasnove so na voljo za to področje delovanja? npr. temeljni usmerjevalni dokument za področje socialnih zadev, pravilnik o vključevanju prebivalstva, morebiti tudi del temeljnega usmerjevalnega dokumenta

2.1.2 Kako se preverja doseganje ciljev, opredeljenih v teh usmerjevalnih dokumentih?

2.2. Odgovornost, pristojnost

2.2.1. Ali je kdo v upravi odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

2.2.2 Ali je na politični ravni kdo odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

2.3. Sodelovanje, mreženje

2.3.1. Katere oblike sodelovanja z drugimi občinami in ustanovami ter z regijami so na voljo?

npr. izmenjava izkušenj, skupni projekti z vključevanjem prebivalstva, različne oblike sodelovanja z organizacijami, npr. neplačana zaposlitev ali opravljanje prakse za mlade v socialnih ustanovah

2.3.2. Kako poteka dialog in mreženje društev, prostovoljcev, skupin in pobud z občino in med njimi?

2.4. Vključevanje javnosti

2.4.1. Na kakšen način so prebivalci vključeni v procese načrtovanja?

2.4.2. Katere možnosti (ki so dostopne in imajo nizek prag) ima prebivalstvo, da v ta proces vnaša svoje lastne predloge in ideje?
npr. v odnosu do predstavnikov občine, (govorilne ure za prebivalstvo), poštni nabiralnik, predlogi preko spleta, zborovanja občanov

2.4.3. S katerimi ukrepi občina osebam z oviranostmi omogoča sodelovanje v družabnem življenju v občini?
npr. organizacija storitve nabave in dostave, storitev obiskov, izbira lokacij za prireditve, ki so dostopni osebam z oviranostmi, zaposlovanje v občinskih službah

2.5. Aktivno državljanstvo

2.5.1. Katere pobude in skupine aktivnih državljanov delujejo v okviru občine?
npr. pobude občanov, združenja ali skupine, ki nimajo statusa društev, delovne skupine, ki so aktivne že dlje časa

2.5.2. Na kakšen način se prebivalce vabi k civilno družbenemu udejstvovanju?
npr. predstavitev pobud in poziv k udeležbi v občinskih medijih/glasilih, na zborovanjih občanov, z osebnim nagovarjanjem, v okviru lastnih prireditev, kjer se predstavljajo posamezne pobude, preko dopisov naslovljenih ciljnim skupinam

2.6. Delovanje zvez, društev, klubov

2.6.1. Na kakšen način občina podpira zveze, društva, klube in pobude
npr. subvencije, prostorske kapacitete, skupni koledar dogodkov, naročila društvom (npr. za zagotavljanje pogostitve ali izvedbo dogodkov in praznovanj), podpora pri vodenju društev (knjigovodstvo), souporaba pisarniške infrastrukture občine (za kopije)

5.4. Področje delovanja 3: Bivanje in življenjski prostor

Finančno dostopen stanovanjski prostor je temeljna potreba visokega pome. Dobri stanovanjski modeli upoštevajo različne potrebe, ki izhajajo iz življenjskega cilja prebivalcev in oseb z oviranostmi. Medobčinske in regionalne kooperacije so koristne pri ustvarjanju dostopnega stanovanjskega prostora.

Javni prostor se razume kot del življenjskega prostora in kot zbirališče, kraj srečevanja in družabnega življenja. Pri njegovem oblikovanju je potrebno upoštevati potrebe različnih skupin (npr. otrok in mladostnikov, oseb z oviranostmi).

3.1. Strategije, upravljanje

3.1.1 Kateri pristopi, smernice, zasnove so na voljo za to področje delovanja? npr. usmerjevalno vodilo na področju socialnih zadev, morebiti tudi del temeljnega usmerjevalnega dokumenta, direktive glede nakupa občinskih zemljišč za družine in/ali mlade, zasnove za vzpostavitev finančno dostopnih stanovanjskih kapacitet, direktive glede dodeljevanja neprofitnih/socialnih/občinskih stanovanj, zasnove glede zagotavljanja dostopnosti za osebe z oviranostmi v javnem prostoru

3.1.2 Kako se preverja doseganje ciljev, opredeljenih v teh usmerjevalnih dokumentih?

3.2. Odgovornost, pristojnost

3.2.1. Ali je kdo v upravi odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

3.2.2 Ali je na politični ravni kdo odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

3.3. Sodelovanje, mreženje

3.3.1. Katere oblike sodelovanja z drugimi občinami in ustanovami ter z regijami so na voljo?

npr. različne oblike sodelovanja z zadrugami (neprofitnimi družbami) za gradnjo neprofitnih stanovanj, sodelovanje s sosednjimi občinami pri posredovanju stanovanj

3.4. Bivanje

3.4.1. Kakšna podpora je na voljo iskalcem stanovanj?

3.4.2. Kako poteka dodeljevanje neprofitnih stanovanj?

3.4.3. Katere aktivnosti potekajo z namenom, da bi spodbudili uporabo nezasedenih stanovanjskih površin (upravljanje nezasedenih stanovanj)?

npr. evidentiranje nezasedenih stanovanj, analiza razlogov, podpora pri oddajanju v najem, posredovanje pri prodaji

3.4.4. Ali so na voljo stanovanja za uporabo v kriznih in izrednih razmerah?

npr. v primeru nasilja v družini, ali za začasno uporabo v primeru požara, poplave itd.

3.5. Bivalno okolje

3.5.1. Katere ukrepe za zagotavljanje neoviranega dostopa do javnih prostorov in zgradb izvaja občina?

3.5.2. Ali obstajajo kraji srečevanja, ki jih preferirajo določene skupine?

npr. družine z majhnimi otroci, mladostnike, starejše osebe

3.5.3. Na kakšen način se občina sooča s prostorskimi in družbenimi žarišči (območji konfliktov)?

npr. pred ali za javnimi zgradbami predvsem šolami), na igriščih ali javnih prostorih, v parkih in v okolici mladinskih klubov in centrov

5.5. Področje delovanja 4: Izobraževanje

Izobrazba predstavlja formalni „kulturni kapital“ vsakega posameznika in mu pomaga pri razvijanju svoje lastne »duhovne« mobilnosti. Čim širša je slednja, tem boljše so možnosti za izmenjavo z drugimi in za lastno dokazovanje na trgu delovne sile.

Tema „vseživljenjskega učenja“ bi morala predstavljati osrednji poudarek v okviru lastnih aktivnosti in hkrati izziv. Vse to je potrebno spodbujati z medsebojno usklajeno ponudbo na področju izobraževanja, še zlasti s šolami in ustanovami na področju izobraževanja odraslih.

Ohranjanje in redno vzdrževanje kontaktov s prebivalstvom, ki zaradi šolanja zapustijo svoj kraj bivanja, je izrednega pomena za povezovanje z njimi in za identificiranje z lastno občino. Možnosti sodelovanja v družabnem življenju občine olajšajo in podpirajo morebitni povratak po zaključku šolanja oz. izobraževanja.

Za delovno aktivne starše predstavlja ponudba na področju varstva otrok po socialno primernih cenah veliko razbremenitev.

4.1. Strategije, upravljanje

4.1.1 Kateri pristopi, smernice, zasnove so na voljo za to področje delovanja? npr. koncept vrtca (VVZ), morebiti tudi del temeljnega usmerjevalnega dokumenta

4.1.2 Kako se preverja doseganje ciljev, opredeljenih v teh usmerjevalnih dokumentih?

4.2. Odgovornost, pristojnost

4.2.1. Ali je kdo v upravi odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

4.2.2 Ali je na politični ravni kdo odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

4.3. Sodelovanje, mreženje

4.3.1. Kakšne oblike sodelovanja obstajajo z drugimi občinami, regijami in organizacijami oz. institucijami?

npr. skupne šole, regionalne storitve posojanje kadra, sodelovanje s šolami in vrtci, sodelovanje s starševskimi društvi, s podjetji, regionalno organizirana počitniška oskrba in varstvo

4.3.2. Kako potekata mreženje in dialog izobraževalnih ustanov med seboj in z občino?

npr. redni sestanki šolskih okolišev, redna srečanja s šolami in vrtci, načrtovanje potreb skupaj s šolami, šolski forum

4.4. Izobraževanje

4.4.1. Kako poteka prehajanje med izobraževalnimi ustanovami (vrtec-osnovna šola, osnovna šola-srednja in višja šola) ter med šolo in poklicem? Ali obstajajo aktivnosti za lažji prehod?

npr. vzajemni obiski s ciljem medsebojnega spoznavanja novih referenčnih oseb in prostorov, posredovanje dokumentacije, spoznavanje podjetij, informacijski dnevi o šolskih tipih in možnostih izobraževanja

4.4.2. Katere aktivnosti se izvajajo s ciljem vključevanja staršev?

npr. prostovoljno opoldansko varstvo, usmerjanje šolarjev na poti v šolo in domov, šolski forum, učna pomoč, vozna služba

4.4.3. Kakšna je ponudba na področju izobraževanja odraslih?

npr. tečaji izobraževanja in usposabljanja (ne samo tisti, ki jih organizira občina)

4.4.4. Kako občina podpira povezanost občine in mladih, ki zapustijo domači kraj zaradi izobraževanja?

npr. vabila na letna srečanja, ponudba društev ali združenj za omenjene skupine, pošiljanje občinskih novic na nov začasni naslov

4.5. Varstvo

4.5.1 Kakšna je ponudba (vsebine, organizacijske oblike) na področju varstva otrok in šolarjev čez opoldne in po pouku?

Za katere starostne skupine? Ali je udeležba odprta tudi za skrbnike (zaposlene matere)?

4.5.2 Kakšna je ponudba za varstvo poleti oz. med počitnicami?

5.6. Področje delovanja 5: Delo

Delovno mesto v kraju bivanja ali v bližnji okolici je za marsikoga pomemben predpogoj, da svoje prebivališče ohrani znotraj občine in se ne preseli drugam. Občina sama sicer lahko zagotovi zgolj omejeno število delovnih mest in na to niti nima veliko vpliva. Vseeno pa ima možnost, da v sodelovanju z drugimi občinami in gospodarskimi subjekti poskuša izboljšati kakovost gospodarskega in poslovnega okolja v lastni občini. Krepitev lokalnega in regionalnega gospodarstva zagotavlja delovna mesta v malih in srednje velikih podjetjih.

Občina lahko ponudi infrastrukturo za mreženje in svetovanje (borza vajencev, svetovanje glede nadaljnega izobraževanja). S posebej velikimi izzivi pa se občina sooča na področju integracije ljudi z oviranostmi in prosilcev za azil.

5.1. Strategije, upravljanje

5.1.1 Kateri pristopi, smernice, zasnove so na voljo za to področje delovanja? Morebiti tudi del temeljnega usmerjevalnega dokumenta.

5.1.2 Kako se preverja doseganje ciljev, opredeljenih v teh usmerjevalnih dokumentih?

5.2. Odgovornost, pristojnost

5.2.1. Ali je kdo v upravi odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

5.2.2 Ali je na politični ravni kdo odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

5.3. Vključevanje, mreženje

5.3.1. Katere oblike sodelovanja z drugimi občinami, regijami in podjetji in ustanovami so na voljo?

npr. regionalne borze vajencev, borza sezonskih del, sodelovanje z vrtci in jaslimi, organiziranimi v okviru podjetij, sodelovanje z gospodarskimi družbami, skupni projekti za pridobivanje strokovnega kadra, skupne prireditve kot npr. Gospodarski dnevi, Dnevi odprtih vrat, v enem ali več podjetjih

5.3.2. Kako potekata mreženje in dialog ustanov in podjetij med seboj in z občino?

npr. stalna omizja ali druge oblike izmenjave za podjetja, gospodarske družbe, vključevanje v proces načrtovanja

5.4. Krepitev gospodarstva

5.4.1. Kateri ukrepi se izvajajo na področju spodbujanja gospodarstva?

npr. borza za pripravnike, kuponi, regionalna valuta

5.5. Vključevanje na trg dela

5.5.1. Kakšno podporo občina zagotavlja mladostnikom brez pridobljene poklicne izobrazbe?

5.5.2. Kakšne možnosti zaposlovanja imajo prosilci za mednarodno zaščito (azil)?

5.7. Področje delovanja 6: Zdravje, zdravstvena nega in oskrbe

To področje delovanja postaja, predvsem zaradi demografskih sprememb (naraščajoči del starejšega prebivalstva) vedno večji izziv za občine.

Številnost ponudb zahteva, še zlasti na tem področju, koordinacijo s strani občine. Ena izmed pomembnih nalog je zagotavljanje zdravniške oskrbe ter negovalne in oskrbovalne ponudbe na licu mesta oz. v regionalnih združenjih. V ta proces je potrebno vključiti tudi ponudnike ovalnih in svetovalnih storitev.

Pomembno je kontinuirano razvijanje novih in inovativnih modelov, skupaj z drugimi deležniki, ki morajo biti prilagojeni vsakokratnim potrebam in okvirnim pogojem.

Informacije o preventivnih ukrepih na področju zdravstvene oskrbe (prehranjevanje, bolezni, razbremenitev družinskih članov, ki negujejo družinske člane, droge, nasilje) podpirajo ozaveščanje prebivalstva. Na vseh tistih področjih, kjer občina prevzema vlogo oskrbovalca (npr. šole, negovalni domovi), je potrebno izvajati tudi strategijo ozaveščanja na področju prehranjevanja.

6.1. Strategije, upravljanje

6.1.1 Kateri pristopi, smernice, zasnove so na voljo za to področje delovanja? npr. usmerjevalni dokument na področju socialnih zadev, koncept nege in svetovanja, morebiti tudi del temeljnega usmerjevalnega dokumenta

6.1.2 Kako se preverja doseganje ciljev, opredeljenih v teh usmerjevalnih dokumentih?

6.2. Odgovornost, pristojnost

6.2.1. Ali je kdo v upravi odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

6.2.2 Ali je na politični ravni kdo odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

6.3. Sodelovanje, mreženje

6.3.1. Katere oblike sodelovanja z drugimi občinami, regijami in podjetji in ustanovami so na voljo?

npr. z zdravniki, negovalnim osebjem v negovalnih domovih in domovih za ostarele, z drugimi občinami/regijami, društvi negovalcev, skuinami za samopomoč, posamično v okviru informativnih prireditev

6.3.2. Kako potekata mreženje in dialog ustanov in podjetij med seboj in z občino?

6.4. Socialna infrastruktura

6.4.1. Katere od naslednjih zdravstvenih in socialnih storitev so na voljo v občini? Če niso na voljo, kakšne so razdalje do najbližje lekarne, splošnega zdravnika, negovalnega doma, doma za starejše?

6.4.2. Kateri podporni ukrepi so na voljo za varstvo in nego na domu?
npr. obroki na kolesih, pomoč družini, gospodinjstva pomoč, case management, domače zdravstveno varstvo, dnevna oskrba

6.5. Svetovanje, nega

6.5.1. Katere svetovalne storitve so na voljo osebam z oviranostmi in njihovim družinam?

6.5.2. Kako so pri svetovanju, podpori in negi upoštevane potrebe oseb z migracijskih ozadjem?

npr. tolmačenje pri svetovalnih razgovorih, jezikovna in kulturna kompetenca negovalnega in zdravstvenega osebja, časi obiskov

6.5.3. Kateri preventivni ukrepi so na voljo (npr. prehrana, zdravje, droge, nasilje)?

npr. poredovanje znanja preko prehrane predvsem za mlade družine), šolski projekti za preprečevanje zlorabe drog in nasilja, izobraževanje na področju pravil v cestnem prometu

5.8. Področje delovanja 7: Mobilnost in lokalna oskrba

Mobilnost oz. dostopnost lokalnih in regionalnih ustanov za specifične ciljne skupine predstavlja predvsem za podeželske občine pomemben dejavnik uspešne prihodnosti. Temeljne funkcije bivanja – stanovanje, delo, izobrazba, nakupi, rekreacija in oddih – je potrebno zagotavljati na podlagi ustrezne ponudbe mobilnosti.

Občina lahko ustvarja na tem področju daje spodbude in si prizadeva za sodelovanje različnih akterjev. Poleg tega lahko podira fleksibilne, inovativne in podnebju prijazne ponudbe, zagotavlja obsežne informacije in povabi k uporabi spodbudnih iniciativ.

Strukturne kooperacije za spodbujanje javnega potniškega prometa, se spodbujajo na različne načine.

7.1. Strategije, upravljanje

7.1.1 Kateri pristopi, smernice, zasnove so na voljo za to področje delovanja?
npr. prometni ali mobilnostni koncept, morebiti tudi del temeljnega usmerjevalnega dokumenta

7.1.2 Kako se preverja doseganje ciljev, opredeljenih v teh usmerjevalnih dokumentih?

7.2. Odgovornost, pristojnost

7.2.1. Ali je kdo v upravi odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

7.2.2 Ali je na politični ravni kdo odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

7.3. Sodelovanje, mreženje

7.3.1. Katere oblike sodelovanja z drugimi občinami, regijami, podjetji in različnimi ustanovami so uveljavljene za področje mobilnosti?

npr. prometna združenja, sodelovanja s prevozniki podjetji zaradi zagotavljanja nočne taksi službe ali zbirnega taksija

7.3.2. Katere oblike sodelovanja z drugimi občinami, regijami, podjetji in različnimi ustanovami so uveljavljene za področje lokalne oskrbe?

npr. lokalna/vaška trgovina

7.4. Mobilnost

7.4.1. Kako se spodbuja raba sredstev javnega potniškega prometa?

npr. oglaševanje, uvajalne vozovnice, izposoja vozovnic

7.4.3. Katere dodatne možnosti so na voljo?

npr. skupna raba avtomobila, avtobusi v skupni rabi

7.4.4. Kako razvito in uporabno je omrežje pešpoti in kolesarskih stez?

Kolesarske poti (km delež v celotnem kolesarskem omrežju), cone srečevanja, dopolnile pešpoti v okviru cestne mreže, označevanje s tablam, zimska služba

7.4.4. Ali obstajajo spodbude za prebivalce, da hodijo ali kolesarijo npr. v šolo ali na delovno mesto?

npr. kuponi, tekmovanja, subvencije pri nabavi e-koles in prikolic za otroke

7.4.6. Katere dejavnosti na področju mobilnosti izvaja občina za izboljšano trženje lokacij?

Izgradnja in oblikovanje postajališč, zgoščevanje, sodelovanje s podjetji na področju zavestne mobilnosti in uporabe sredstev javnega potniškega prometa

7.5. Lokalna oskrba

7.5.1 Katere ukrepe izvaja občina za zagotavljanje osnovne oskrbe v lokalni skupnosti?

npr. vrednostni boni, nižje najemnine, reklamen kampanje za kupovanje pri regionanih ponudnikih, spodbujanje delovanja društev v kombinaciji z regionalno potrošnjo

5.9. Področje delovanja 8: Kultura in prosti čas

Ponudba na področju kulture in preživljanja prostega časa v veliki meri zaznamuje atraktivnost posamezne občine. Pri tem so pomembni tako ustrezna infrastruktura (pohodniške poti, kulturna dvorana, dvorana za vaje mladinskih glasbenih skupin, ...) kakor tudi kulturne prireditve in dogodki.

Da bi lahko občina zagotovila vso potrebno infrastrukturo (npr. pokriti bazen), si mora prizadevati za vzpostavitev medsebojnih kooperacij znotraj regije

Pomemben dejavnik za izboljšanje življenjske kakovosti znotraj občine je zagotavljanje zbirališč in krajev srečevanja. Intenzivno vključevanje prebivalstva v ta proces zagotavlja zadovoljevanje številnih potreb različnih ciljnih skupin (npr. turistov, domačinov, mladih).

8.1. Strategije, upravljanje

8.1.1 Kateri pristopi, smernice, zasnove so na voljo za to področje delovanja? Morebiti tudi del temeljnega usmerjevalnega dokumenta

8.1.2 Kako se preverja doseganje ciljev, opredeljenih v teh usmerjevalnih dokumentih?

8.2. Odgovornost, pristojnost

8.2.1. Ali je kdo v upravi odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

8.2.2 Ali je na politični ravni kdo odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

8.3. Sodelovanje, mreženje

8.3.1. Katere oblike sodelovanja z drugimi občinami, regijami in podjetji in ustanovami so na voljo?

npr. sodelovanje z društvi ali drugimi ustanovami v okviru (serije) prireditev

8.4. Kraji srečevanja

8.4.1. Kje v občini poteka srečevanje in druženje?

npr. praznovanja, igrišča, zbirališča za mlade, javni prostori, športni prostori, klubi in društva

8.4.2. Kako je urejena raba javnih prostorov?
npr. športna igrišča, šolska igrišča

8.4.3. Kateri skupni prostori so na voljo pripadnikom različnih verskih skupin v občini ali v regiji?

8.5. Ponudba na področju kulture in preživljanja prostega časa/rekreacije

8.5.1. Kakšna je ponudba na področju kulture in preživljanja prostega časa?
npr. vodeni ogledi na temo kultura in narava, razstave, koncerti, hobi tečaji, jezikovni tečaji

8.5.2. Kakšna je ponudba na področju kulture in preživljanja prostega časa za otroke in mladostnike?
npr. otroško gledališče, koncerti, športni tabori za otroke in mladostnike, počitniški programi

8.5.3. Kakšna je ponudba na področju kulture in preživljanja prostega časa za starejše?
npr. izleti, fintes tečaji, varnostni tečaji, pohodi, obiski gledališča, koncerti

5.10. Področje delovanja 9: Priseljivanje in vključevanje

Priseljivanje lahko povzroča določene iritacije tudi pri tistih, ki že od nekdaj živijo v občini. Vendar pa lahko priseljenci v občini pomenijo tudi obogatitev, za kar pa je potrebna pripravljenost do zbliževanja z drugimi, medsebojna radovednost in spoštovanje. Čim prej priseljenci vzpostavijo kontakt in se povežejo z novim okoljem, obvladajo jezik in se integrirajo v trg dela, toliko bolj se počutijo domače in lahko aktivno doprinesejo.

Jasen koncept vključevanja in uspešnega sodelovanja je koristno za občino. Široka, medsebojno usklajena paleta storitev (jezikovni tečaji prostočasne aktivnosti, mediacije) kakor tudi zagotavljanje prostorskih kapacitet za srečevanja in zbiranja so v dodatno podporo. Še zlasti pomembno je mreženje na regionalni ravni, tako v donosu do drugih občin, kakor tudi do drugih ustanov in podjetij.

9.1. Strategije, upravljanje

9.1.1 Kateri pristopi, smernice, zasnove so na voljo za to področje delovanja?
npr. usmerjevalni dokument za vključevanje, morebiti tudi del temeljnega usmerjevalnega dokumenta

9.1.2 Kako se preverja doseganje ciljev, opredeljenih v teh usmerjevalnih dokumentih?

9.2. Odgovornost, pristojnost

9.2.1. Ali je kdo v upravi odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

9.2.2 Ali je na politični ravni kdo odgovoren za to področje delovanja? Kdo?

9.3. Sodelovanje mreženje

9.3.1. Katere oblike sodelovanja z drugimi občinami, regijami in podjetji in ustanovami so na voljo?

9.3.2. Kakšno podporo imajo prostovoljci, ki delajo z novimi priseljenci in kako se usklajuje njihovo delo?

9.4. Sprejem/integracija v družbo

9.4.1. Kako poteka sprejem v lokalno skupnost?

npr. koordinacijska služba, paket ali mapa dobrodošlice, dogodki, mentorstvo in prijatelji

9.4.2. Kako poteka vključevanje oseb z migracijskim ozadjem v razvoj storitev in sodelovanje na projektih?

9.4.3. Na kakšen način poteka v skupnosti prenos prevladujočih družbenih in kulturnih vrednot ter običajev?

npr. večeri dobrodošlice, krajevna srečanja in praznovanja, društvene prireditve, tečaji, ekskurzije

9.5. Jezikovne veščine

9.5.1. Ali so informacije, ki jih nudi občina, na voljo v več kot enem jeziku? Če je tako, v koliko jezikih in v kakšni obliki?

Katere informacije so na voljo v več jezikih (npr. odvoz odpadkov, vpis v vrtec ali šolo)?

9.5.2. Katere možnosti za poučevanje maternega jezika so na voljo?

9.5.3. Kako se cenijo in izkoriščajo večjezične sposobnosti lokalnih prebivalcev?

npr. podpora in sodelovanje pri aktivnostih kot so npr.: jezikovni tečaji, večjezično kuhanje, jezikovni izleti itd., prevajanje za nove priseljence

9.6. Življenje v skupnosti

9.6.1. Kako se spodbuja izboljšanje medkulturne usposobljenosti zaposlenih v upravi, združenjih in različnih ustanovah?

9.6.2. Kakšne oblike aktivnosti in pobude/projekti, usmerjeni v uspešno sobivanje, so na voljo?

npr. jezikovni tečaji, skrbništvo, spremljanje in svetovanje, sobe, orientacijski vodniki za vsakdanje življenje, medkulturna mediacija, dostop do društev in združenj, delo z mladimi, posebne točke srečevanja za deklice in žene

6. Kontakt in informacije:

Omrežje občin „Povezanost v Alpah“

Elke Klien, vodenje projektov

T +43 664 400 64 34

E elke.klien@alpenallianz.org

www.alpenallianz.org